

Sygn. akt II Cz 90/17

POSTANOWIENIE

K., dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wojciech Vogt

Sędziowie: SSO Barbara Mokras – spr.

SSO Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2017 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej (Km 961/15)

prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kępnie Ł. S.

z wniosku wierzyciela Fundacja (...) w K.

przeciwko dłużnikom D. J., A. J., S. J.

i K. J.

na skutek skargi dłużników na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Kępnie Ł. S. - punkt 2. i 3. postanowienia z dnia 19 września 2016 r.

oraz wniosku dłużnika o obniżenie opłaty egzekucyjnej

w przedmiocie zażalenia dłużników

na postanowienie Sądu Rejonowego w Kępnie

z dnia 15 grudnia 2016 r., sygn. akt I Co 588/16

p o s t a n a w i a :

I. Zmienić pkt 1. i 2. zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że nadać jemu następujące brzmienie:

„1. zmienić pkt 2. i 3. postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kępnie Ł. S. z dnia 19 września 2016 r., sygn. akt Km 961/15, w ten tylko sposób, że nakazać Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Kępnie Ł. S. ustalenie i obciążenie kosztami postępowania egzekucyjnego bez doliczenia podatku od towarów i usług”;

II. Oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 90/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Kępnie odrzucił skargę dłużników w zakresie ustalenia wysokości podatku od towarów i usług (pkt 1), oddalił skargę dłużników w pozostałym zakresie (pkt 2) oraz oddalił wnioski dłużników o obniżenie opłaty egzekucyjnej (pkt 3).

Od powyższego postanowienia dłużnicy wnieśli zażalenie zaskarżając je w całości, wnosząc o jego zmianę przez uwzględnienie skargi i zmianę postanowienia z dnia 19 września 2016 r. w zaskarżonej części poprzez obniżenie opłaty egzekucyjnej stosunkowej do wysokości 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego bez naliczenia podatku od towarów i usług.

Skarżący zarzucili zaskarżonemu postanowieniu – w istocie - naruszenie przepisów art. 34, 35, 39, 43 i 49 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji poprzez ustalenie kosztów postępowania w wymiarze przekraczającym normy ustawowe przez doliczenie podatku VAT oraz błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia poprzez ustalenie, że Komornik dokonał znacznego nakładu pracy w sprawie, mimo iż postępowanie zostało umorzone na wniosek wierzyciela, złożony wskutek zawarcia ugody z dłużnikami, jak również nieuwzględnienie trudnej sytuacji materialnej dłużników.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Nie jest zasadne odrzucenie przez Sąd Rejonowy skargi dłużników w zakresie ustalenia wysokości podatku od towarów i usług (pkt 1). Jak słusznie wskazał Sąd a quo zgodnie z przepisem art. 767 § 1¹ k.p.c. skarga nie przysługuje m.in. na czynność komornika polegającą na uiszczeniu przez komornika podatku od towarów i usług. Należy jednak uznać, że nie chodzi tu o uiszczenie tego podatku przez komornika jako podatnika podatku VAT (uiszczającego ten podatek od pobranych opłat egzekucyjnych). Uiszczenie podatku nie jest bowiem dokonywane w postępowaniu egzekucyjnym, ale należy do czynności związanych wyłącznie z prowadzeniem działalności egzekucyjnej. Komentowany przepis odnosi się natomiast do uiszczenia podatku VAT należnego od ceny uzyskanej z tytułu sprzedaży egzekucyjnej, w którym to przypadku komornik jest jedynie płatnikiem podatku, a uiszczenie tej należności wywołuje bezpośrednie skutki w postępowaniu egzekucyjnym (zob. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. pod red. J. Kołaczyńskiego, D. Szosteka, Rok wydania 2016, Wydawnictwo C.H. Beck, Wydanie 1, punkt II, teza 10 do art. 767).

Trafny jest zarzut skarżącego dotyczący bezzasadnego doliczenia do ustalonej kwoty opłaty egzekucyjnej podatku VAT. Należy uznać, że komornik sądowy, określając wysokość kosztów postępowania egzekucyjnego, nie może podwyższyć opłaty egzekucyjnej, ustalonej na podstawie art. 49 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1138), o stawkę podatku od towarów i usług (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 07.07.2016 r., III CZP 34/16, Monitor Prawniczy rok 2016, Nr 15, str. 787 i wskazana w niej argumentacja prawna, którą Sąd Okręgowy, w składzie orzekającym w niniejszej sprawie, w całości podziela i uznaje za własne).

Uwzględniając powyższe, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono, jak w punkcie I sentencji.

Jako niesłuszny należy natomiast poczytać zarzut skarżących naliczenia opłaty egzekucyjnej w wygórowanej kwocie netto.

Zgodnie z art. 49 ust. 2 zd. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (j.t. Dz. U. z 2015, poz. 790 ze zm.) w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela [...] komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia

pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Z literalnej wykładni powyższego przepisu wynika, że naliczenie przedmiotowej opłaty stosunkowej w wysokości 5% następuje na wniosek wierzyciela bez względu na przyczynę złożenia takiego wniosku. W tym stanie rzeczy, zasadnie Sąd I instancji uznał – na podstawie argumentacji wskazanej w pisemnych motywach zaskarżonego postanowienia, których nie ma potrzeby ponownie przytaczać - że postawą wyliczenia opłaty stosunkowej w przedmiotowej sprawie, stanowi kwota 163.430,93 zł - należność do zapłaty na rzecz wierzyciela ustalona na dzień 23 czerwca 2016 r. na dzień sporządzenia wniosku wierzyciela o umorzenie postępowania egzekucyjnego, która stanowiła podstawę do ustalenia 5% opłaty stosunkowej (163.430,93 złotych x 5 % = 8.171,54 złotych).

Odnosząc się natomiast do podnoszonego przez skarżącego argumentu, jakoby obniżenie przedmiotowej opłaty uzasadniał niewielki nakład pracy Komornika, należy zauważyć, że stosownie do treści art. 49 ust. 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r.

o komornikach sądowych i egzekucji, sąd może obniżyć opłaty egzekucyjne, uwzględniając w szczególności nakład pracy komornika lub sytuację majątkową wnioskodawcy oraz wysokość jego dochodów.

Analiza akt sprawy wskazuje, że Komornik podjął w jej toku szereg czynności, tj. zajął wierzytelności w Urzędzie Skarbowym w K., dokonał zajęcia nieruchomości dłużnika K. J. oraz ruchomości dłużników będących w ich władaniu, wezwał dłużników do złożenia oświadczeń w trybie art. 827 k.p.c. oraz złożył szereg zapytań w celu poszukiwania majątku dłużników, które to czynności były niezbędne do skutecznego przeprowadzenia egzekucji. Nie można zatem uznać, że za obniżeniem opłaty egzekucyjnej w niniejszej sprawie przemawia nakład pracy Komornika.

Należy także uznać za słuszne stanowisko Sądu Rejonowego, że za obniżeniem opłaty egzekucyjnej w niniejszej sprawie nie przemawia także ocena sytuacji majątkowej wnioskodawców oraz wysokości ich dochodów. Jak zasadnie podniósł Sąd I instancji, skoro dłużnicy posiadali środki na spłatę wierzyciela, nawet przy uwzględnieniu faktu uzyskania tych środków ze sprzedaży ostatniego składnika ich majątku, to nie można uznać, iż ich sytuacja majątkowa nie pozwala na uiszczenie opłaty stosunkowej w kwocie 8.171,54 zł, która nie jest szczególnie wygórowana w zestawieniu z kwotą uiszczoną wierzycielowi. Rację ma przy tym Sąd a quo, że konieczność uiszczenia opłaty egzekucyjnej, jak i jej stosunkowa wysokość, jest powszechnie wiadoma, a zatem podejmując decyzję o bezpośredniej spłacie wierzyciela, dłużnicy powinni uwzględnić tę okoliczność i wyasygnować środki na opłacenie kosztów egzekucyjnych w pełnej, należnej wysokości. Nadto trafnie Sąd I instancji wskazał, że dłużnicy nie złożyli w toku postępowania przed tym Sądem dokumentów potwierdzających ich złą sytuację majątkową i niewystarczające dochody. Dołączenie do zażalenia dokumentów należy uznać za spóźnione z uwagi na brak okoliczności wskazujących na niemożność ich wcześniejszego przedłożenia.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono, jak w punkcie II sentencji.

SSO Barbara Mokras SSO Wojciech Vogt SSO Janusz Roszewski